

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Isagoge Ad Amorem Divinvm

Pennequin, Pierre

Antverpiae, 1661

24. De quinto gradu amoris qui consistit in perfecta voluntatis humanæ cum divina conformatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47132)

Vadingus
ad annum
1214.
15.
Imò sedat
ipse Sa-
cerdote
deficiente.

Quid quòd non solum, ut olim apud Zachæum, seipsum, ad mutuas epulas invitat; sed cum deest Sacerdos, qui Sacramentum ministrat, ultrò ipse stupendo amoris omnipotentis prodigio seipsum donet & cordis humani voluntarius hospes per miraculum possessionem adeat. In annalibus Ordinis Sancti Francisci duo fratres ad panem emendicandum necessitate ita compellente, à superiore missi, dum omnibus Missæ sacrificijs absolutis domum revertuntur, magnus illos dolor invasit, quòd die tam sancto is erat dies Jovis sancti) divino illo cibo privari se cõspicerent; accedunt ad altare, ubi Christus ciborio inclusus asservabatur, atque ibi prostrati amica cum querimonia animi mœstittiam, angoreinque deponunt, cum ecce Christus pulcherrimâ juvenuli formâ è tabernaculo egressus, illis ipse suâ manu corpus suum elargitur tantaque gaudij affluentia delibutis, quantum res tam prodigiosæ benevolentia mereri videbatur.

S. Bonaventuram, dum præ reverentiâ, ad sacram illam mensam non audet accedere, ipse Angeli ministerio corporis sui participem facit. Sanctam Coletam eodem dignatur beneficio, dum Sacerdos per oblivionem hostiam minorem pro illa consecrare omittit; & S. Franciscam, uti supra verbo per-

strinximus, dum prudentulus scellanus maritatam sceminam tam augusta mysteria crebrius frequentare, quàm par sit, existimat, ei que Sacramentum impertiri recusat, suâ ipse omnipotentia hostia particulâ mirabiliter, & amanter donat: quasi ipse non tam Franciscæ indulgeret amori, quàm suo.

CAPUT XXIV.

De quinto gradu Amoris qui consistit in perfecta voluntatis humanæ cum divina conformatione.

Celebratum omnibus sæculis hoc pronuntiatum etiam Cætilinâ teste ait S. Hieronymus; Amicitia vim maximam in hoc consistere, ut qui eam profitentur, idem velint, & nolint. Unde confectarium hoc oriri existimat Aristoteles, ut etli plures animos habere possimus, vulgares, & quodammodo desultorios; perfectum tamen, & qui sit velut *κατ' ἐρωτη-βόλῳ*, amicus, omnesque in se amicitia numeros complectatur, unicum tantum esse oportere: cum enim amicus, res omnes suas, & voluntatem suam amici dedat arbitrio, qui fieri potest, ut duobus fiat ista cessio? si enim duo illi di-

Apol. con-
tra Rus-
sum.

I.
Amicitia
cum uno
esse oportet.

Q versa

14.
Christus
ult in
uchari-
a se a-
nari, non
landi-
as.

Idem anno
1243.

versa velint, & pugnantibus inter se imperijs aut desiderijs te quisque in suas partes velit adducere; cui tandem ex illis te trades, cuius obsequeris voluntati? ab altero te sejungis, cum alteri te accommodas. Atque hæc in amicitia hominis cum Deo locum habere non possunt, quam si, ut decet, colere, & firmam, stabilemque conservare volumus; minimos voluntatis divinæ nutus sequamur oportet, & omnes actiones ad eius perpendicularium expendamus, & quo Amor perfectus accuratius se isti regulæ conformat. Deo gratior evadit, atque perfectior. Atque ut id assequatur, operæ pretium est quatuor dimensionum genera propius considerare, ut amoris nostri perfectionum ad earum amissim exigamus. **Altitudo.** Altitudo in hoc consistit, ut non tantum in ijs, quæ Deus pro imperio jubet, morem geras; sed in ijs etiam, quæ magis ei placent, eius desiderio te accommodes; etsi jubentis auctoritas & pondus non accedat. **Latitudo.** Latitudo verò in hoc sita est, ut non solum in magnis rebus & difficilibus, summiq; momenti voluntatis divinæ arbitrio te conformes, sed in minimis etiam & quotidianis occasionibus, quod magis Deo lubescit, id magnâ diligentia curaque perficias. **Longitudo.** Longitudinem sectaberis, si non menses tantum & annos vitamque totam hoc con-

formationis studium complectatur; sed etiam in totam æternitatem se extendat, ut nihil in æternum velis, nisi quod Deus in æternum volet. Profunditatem assequeris, si non tantum facias quod Deus vult; sed in eius voluntatis arcana penitus ingressus, modum, & finem, quem in illis spectat, tu etiam tibi proponas, id omne velis, nolis, agas, & tolere quod illi collibitum est, & eo modo, quo maximè illi placitum est, ut omnis tua intentio, omnis actio, & omnis sermo ad istius sanctissimæ voluntatis regulam normamque dirigatur.

Quid beatius illo Amante? quid sanctius? qui ita divinæ voluntati suam agglutinat, ut neque difficultatis, neque incommodi, neque laboris, neque periculi alicuius rationem habeat; sed hoc unum sibi semper occinat: Ita vult Deus: à quiete dulcissimæ contemplationis avellitur, cum Sancto Francisco ut spinosis cum proximo negotijs intricetur, quia Deus ita vult: ad laboriosum ordinis religiosi gubernaculum manum admovet, elatus supra aliorum verticem quorum potius pedibus subjacere adamat, ut sanctus Pater Ignatius; quia ita vult Deus: dimissâ tractatione corporis austerâ, amandatis jejunijs ac vigilijs, quæ elegerat, indulget aliquanto tempore ad alterius nutum blandæ remissioni

2.
Eius quatuor divisiones.

Altitudo.

Latitudo.

Longitudo.

Profunditas.

3.
Sic amare te nihil beatius.

fioni, ut S. Bernardus : quia ita vult Deus: est in manibus Dei ad instar ceræ mollissimæ, quæ impressionem quamlibet ab illo suscipit, abjectâ prorsus propriæ duritiæ voluntatis: ad hanc cælestem trutinam omnium actionum & negotiorum pretia appendit & examinat; labores sunt illi Paradisi quies atque delicia, si à voluntate Dei proficiantur, & è contrâ si inde non emanent, ipsius Paradisi oblectationes pro spinis & molestijs habet. Christus fabri opificium triginta circiter annis ex Patris æterni præscriptione tam libenter exercuit, quàm deinde cælesti doctrinæ disseminandæ, & animis lucrandis triennium dedit. Egregium in hoc genere posteritati exemplum reliquit B. Franciscus Sales quod suis ipse verbis exaratum voluit: Nolo, inquit, mihi ullam eligendi optionem dari: Deus ipse, si placet, solus eliget: nihil volo, & omnia volo, modò voluntas divina, meæ Regina voluntatis, prius velit: post mortem, ad locum, quem mihi incomprehensibilis bonitas assignarit, lubenter & plusquam lubentissimè, in eoque pacatè & placidè conquiescam: cum hac loci à Deo mihi facta designatione. Purgatorium mihi erit ad instar Paradisi; sine illa Paradisus ad instar purgatorij à me reputabitur. O! inquires, ad Paradisum potius evchamur, ibi Deum

multo perfectiùs laudabimus. Nolo illud multò perfectiùs examinare aut discutere; hoc mihi sufficit; si eum laudem, quantum ipse sapientissimus præscripserit. Ita vir ille sanctissimus, & quietis & pacis singulare domicilium; cuius ab ore manabant hæ frequenter voces: Volo, ut quod Deus meus non est, mihi pro nihilo sit: omni me libertate aliquid volendi abdicco, unicum mihi reservo desiderium conformandi me voluntati divinæ, & miror homines alteri bono, quàm illi adherescere. Nihil ajebat optandum, nihil repudiandum, exemplo parvuli Jesu jacentis in præsepio, & ad omnes cæli injurias expositi: non legitur ad papillas maternas manus extendisse ut lac haurire se velle monstraret, hoc maternæ relinquebat providentiæ, à qua oblata solatiola non recusabat. Nihil ille infantulus ambiebat, omnem suam voluntatem in matris voluntate deposuisse videbatur: ita non est fatuus amanti, divino beneplacito conformari, sed omni se propriâ voluntate exuat oportet, & illam in divinâ quodammodo convertat, ita ut non tam velimus ipsi, quàm Deus in nobis & pro nobis velit, operando velle simul & perficere, modo admirabili, sed amanti per jucundo, atque fructuoso.

Sed ad alia bona, quæ ex hoc fonte conformationis cum divina

Q 2 volun-

6.
Et Puctuli
Iesu.

7.
Eius fru-
ctus con-

4.
Exemplo
Christi.

5.
Et Fran-
cisci de
Sales.

formatio
volunta-
tis.

voluntate promanant, oculos animamque convertamus: in primis si divinæ prædestinationis argumentum inquirimus, in hoc certe habemus longè maximum: neque enim in quadam sensibili cælestium deliciarum prægustatione, aut altissimæ contemplationis somno, aut integra & vix interrupta animi pace, hæc æternæ beatitudinis artha consistit, sed in propriæ voluntatis abdicatione & in divinam velut, transfusione quaerenda est; cum homo Dei amore deslagrans, & sui quodammodo oblitus, omnia sua desideria, prætensiones, omne suum posse & velle irrevocabiliter divino submittit arbitrio, idque tantam animi firmitate, & stabilitate consilij, ut ne minimo quidem peccato ab ea subjectione vel minimum unguem velit recedere.

8.
Alius felicitatis
repræsentatio.

Tertius
divinæ
gloriæ
amplificatio.

Secundus fructus est quædam cælestis felicitatis repræsentatio, in qua omnium beatorum voluntates unica Dei voluntas velut absorbet & in se convertit.

Tertius est eximia quædam divinæ gloriæ hinc profluens amplificatio: neque enim arbitror ex omnibus humanæ mentis erga Deum officijs præstantiorem atque illustriorem Dei gloriam existere, quam ex profundissimâ creatæ voluntatis ad increatam submissione. 1. Enim dum solius

amoris impulsu Dei præscriptionibus me subijcio, meque ei regendum formandumque committo, Deo summam inesse sanctimoniam, & supremam recti, honestique curam ac regulam publicè attestor, & beatos omnes nihil præclarior, nihil rectius, nihil meliori & sanctiori ordine velle aut providere posse, quam ipse velit, & provideat: deinde, quanti eius Majestatem, & auctoritatem, supremumque in omnes mortales dominatum æstimet, appetè declaro, cum eius placitis in omnibus obsequor, & minimum eius autum omnium Monarcharum jussis, & institutis antepono. Tertio eius eminentiam, & ab omnibus independentiam agnoscere me profiteor, à quo dependere debeant omnia, eiusque legibus agere, & vivere.

Quarto hinc oritur amoris ad eminentem gradum proveci excellens testificatio: est enim amor mutuus quædam voluntatum conjunctio, & agglutinatio, & eò fit perfectior, quò firmitus stabilisq; voluntates amantium inter se copulantur, atque conspirant; ubi verò hæc conjunctio rimas agere incipit, animosque dividere; tum etiam amorem interire, aut in quætuosam proprii commodi, negotiosamque procuracionem degenerare necesse est. Ne te putet hanc amoris in Deum perfe-
ctio-

9.
Alius
amoris
testificatio.

tionem affectum, cum ad Dei familiaritatem & amicam in orando, agendoque consuetudinem admissum te sentis; si dum te Deus, illa tantisper omisâ, negotiosa & actuosâ vitæ occupationibus implicari vult, eius ordines gravatè & cum molestiâ suscipias, detrectaturus, & ab illis discessurus, si sine culpâ id obtinere posses.

10. Dissimilia de amico. Dic mihi obsecro, eumne perfectæ amicitiae leges accuratè servare existimas, qui rogatus ab amico, ut negotij alicuius causâ, iter aliquod molestum cælo pluvio & nimbo suscipiat, difficilem se præbet, & unicam excusationem obtendit, quod ab eius aspectu, & consuetudine avelli non possit?

De filio. An filium minùs quàm par sit, Paternis obsequijs addictum non sentis, qui eidem cum Patre mensæ accumbens, & non tam jussus, quàm ab illo rogatus, ut continuò surgens aliquid exequatur, Patri respondet, se quidem in eius semper futurum potestate; obsecrari tamen, ne se modò à suo conspectu præsentiaque amandet, quam experitur longè gratissimam?

De conjug. Quid tu? an non illam conjugem amorem suum & reverentiam erga maritum malè testari pronuntiabis, quæ semper eius adhæret lateri, eum ubique comitari, laudare, & omnibus amoris argumentis officijsque demereri op-

tat, & contendit; marii verò desiderio, quâ illam, familiam curare, domesticorum vitijs corrigendis insistere, domi in hunc finem se continere, cupere se non semel ostendit, ægrè obsequitur, quod in illa familiæ gubernatione plus difficultatis, quàm voluptatis percipiat?

An non triplex hoc amantium genus non verum amorem, sed amoris umbram affectari meritò dixeris, cum prima sinceri perfectique amoris nota sit, idem cum amico velle, idem nolle; atque in hanc sententiam clarissimorum virorum & omni sanctitate præcellentium judicia concurrant. S. Pater Ignatius vir cælesti luce præditus, in Exercitiorum libello, documentis sublimibus refertissimo, in illa aurea cõtemplatione, quam inscripsit, de Amore divino; animum contemplantis cælesti flammâ succensum, in hos affectus prorumpentem inducit: *Suscipe, Domine, universam meam libertatem: accipe memoriam, intellectum, atque voluntatem omnem: quidquid habeo, & possideo, mihi largitus es: id totum tibi restituo, ac tua voluntati prorsus trado gubernandum. Amorem tui solum cum gratia mihi dones, & dives sum satis, nec aliud quidquam ultra posco.*

11. De eo S. Ignatij doctrina. S. Franciscus Xaverius Indiarum Apostolus, & inter S. Ignatij filios longè charissimus, Patrique simil-

Q3

11. De eo S. Ignatij doctrina.

12. S. Francisci Xaverij.

INNE
UN
OGE
73
ORENDI
RUM
VI. M

simillimus; hanc ad calcem literarum precationem apponit, genibus flexis illam deprecans, ut sibi impetret gratiam ad Dei cognoscendam voluntatem, eamque perfecte adimplendam.

Et Balthazaris Alvares.

P. Balthazar Alvares, vir in orationis cæterarumque virtutum disciplinâ exercitatissimus, optimam altissimæ contemplationis clausulam esse dicebat, se suaque omnia divino arbitrio permittere.

Et S. Aldegondis.

S. Aldegondis eodem sancti Spiritus lumine illustrata, cum à B. Virgine ei fieret optio petendi, & impetrandi quod vellet, hoc unum postulavit, ut sibi ex Dei regula, & præscriptione dirigerentur omnia, suam suorum in eo positam esse desideriorum summam, ut voluntas Dei in se compleatur.

13. Contrarium fecit sponsa in Cant.

Quantæ verò sit prudentiæ, nunquam ab hac divinæ voluntatis regula deflectere, nos errore, & damno suo sponsa in Canticis Salomonis docuit, quæ dum quietis nimium amans, & curarum pertæsa, & nihilominus ad labores, & curas à sponso invitata hæret, & cunctatur, & pulsanti ostium non continuo aperit; illo abeunte advertit quàm salubrius, & conducibilius sit, sponso morem gerere, & eo duce cuicumque labori & negotio incumbere, quàm quietis voluptatem consecrari: in

Suo damno.

illa enim nihil nisi myrrhæ amaritudinem percepit, & licet tarditatis suæ pœnitens, & sponsi instans vestigijs, quietisque dulcedini valedicens, circumeat laboriosè civitatem; verberatur tamen, & vulneratur, & amittit pallium, hoc est sponsi protectionem: tanti est à Dei voluntate vel exorbitare tantillum. Sapientior deinde evadens, ita vineam, quam ei sponsus assignarat, studiosè excoluit, ita laboribus diligenter incubuit, ut vineæ suæ culturam, regni alicuius procuratori anteponeere videretur. Operi continuo insistit, à vinea oculos non avertit, operarios urget, ut bene sepiatur, invigilat, summo mane in agrum egreditur, ut videat an illa floruerit, sponsum ad eam visendam invitat; non lucri causâ laborat, neque ut mille pacificos, hoc est mille florenos congerat; sed omnem sui laboris fructum, omnem vineæ proventum, ei cedit, cui amorem suum, vitamque universam dicatam, consecratamque voluit: ita se gerit anima perfecte Deum amans, quæ vel minimum eius nutum omnibus blanditijs, & vitæ innocentis voluptatibus præfert, omnesque delicias suas in eius voluntatis præscripto adimplendo collocat.

Magnum solitudinis solem Sifois, cum apud illum unum aliquem è Monachis magnis laudibus

14. Sifois cl. fatum de code. m. bus

bus nonnulli in cælum efferrent, quòd còtinuà Dei præsentia frueretur, dixisse ferunt; non esse magnum interioribus oculis Deum semper præsentem intueri; sed hoc magni faciendum, si se sub omnium pedibus aliquis conspiciat: innuens in uno plus inesse difficultatis, quàm in altero, quod magis cum hominum ingenita propensione pugnare videatur. Ego verò utriusque meritò prætulerim illum, qui se ita omnilibertate abdicavit, ut aequè paratus sit sub omnium pedibus abijci, atque conculcari, ac supra omnium mortalium verticem extolli, Deo ita volente, acceptaque ab eius imperio iussuque dominandi auctoritate, atque potestate: etsi enim id viri Sancti remis, ut ajunt, velisque effugere sunt conati, nunquam tamen ubi ita Deum velle cognoverunt, obstiterunt eius voluntati; vel obstitendi pertinaciã se non esse sanctos ostenderunt. S. P. Ignatius omni contentione gubernationem Societatis excutere conatur, ubi tamen Dei voluntas per eum, qui illi erat à Confessionibus, innotuit, continuo oneri humeros submittit. Joannes S. Birgitta frater ardenti desiderio in bellum sacrum ferebatur, & jam inter cruce signatos nomen dederat: Rex obicem ponit, eumque vice Regis imperio, & Provinciã unius administratione

implicare contendit: Birgitta continuo ad preces confugit, moneaturque à B. Virgine, fratri ut persuadeat Vice Regis dignitatem acceptet, belli sacri voluntatem suã apud Deum mercede non frustrandam. Sed aliter accidit Religioso Cisterciensi honoris simul, & oneris fuga: electus ille erat in alicuius cenobij prælatum, anxius ad S. Liduinam accurrit consilij petendi gratiã, tum quòd solitudinis sui & secessus amore teneretur, tum quòd se imparem tantæ dignitati crederet: Virgo sancta Deo prius consulto, suadet onus non refugiat, sed divinã se conformet voluntati. Huic consilio, nimio quietis illectus amore, miser non acquiescit; quod magno illi stetit, ut post ipse narravit: tot enim calamitatibus jactatus deinde fuit, ut experimento didicerit (sic enim fatebatur) Deo placere honorem ex Dei voluntate susceptum, quàm ex humilitate palliata nimis obstinata repudiatum.

16. Dei iudicium.

17. Contrarium facientis poena.

15. S. Ignatii exemplum.

14. Jois etum de dem.

CAP.